Emro Science and Education
International open-access scientific journal
Journal homepage: https://journal.emro.uz

OPEN ACCESS

CONFERENCE PAPER OPEN ACCESS

Vol. 1 No. 1 (2023) · "Axborot oqimlari va intellektual tizimlarning ijtimoiy, iqtisodiy va texnik-texnol... DOI: 10.5281/zenodo.24319498

Xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallar to'plami *Andijan 2023 yil 10-noyabr*

INTERAKTIV MULTIMEDIA TEST TOPSHIRIQLARI MALAKALI MUTAXASSISNI TAYYORLASH SIFATINI BAHOLASH VOSITASI SIFATIDA

Jalolova Gulyora Jo'raqo'ziI qizi. FarPI 1 bosqich. 71-23 ATT gurux talabasi.

Isroiova Sanobarxon Mamedjanovna. FarPI o'qituvchi

Annotatsiya: interfaol multimedia texnologiyalari va ularga asoslangan vazifalarni universitet bitiruvchisining vakolatlarini baholash tizimida vosita sifatida qo'llash imkoniyati va dolzarbligi ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: interaktiv multimedia test topshiriqlari, kompetentsiyalar, baholash, o'quv natijalari, ta'lim sifati.

Kompetentsiyaga asoslangan yondashuv zamonaviy xodimning kasbiy faoliyatida talab qilinadigan vakolatlar orqali o'quv maqsadlarini shakllantirish va ularga erishishni o'z ichiga oladi. Kompetentsiya deganda bitiruvchi muhandisning umumiy qobiliyatlarining ajralmas xarakteristikasi tushunilishi mumkin, bu ularga atrofdagi dunyodagi kasbiy faoliyatida yuzaga keladigan muammolar va muammolarni hal qilishga yordam beradi. Shu bilan birga, ta'lim jarayonining sifati to'g'risida ishonchli va sifatli ma'lumotlarning muhim manbai bo'lib xizmat qiladigan ilmiy asoslangan yuqori texnologiyali tizimlarni yaratish orqali nafaqat o'qitish shakllari va usullarini, balki olingan bilimlarning sifatini nazorat qilishni takomillashtirish zarurati tug'iladi. Kompetentsiyalarni baholash oliy ta'lim tizimi uchun yangi vazifa bo'lib, uni an'anaviy nazorat usullari va fanlar bo'yicha bilimlarni baholash vositalari yordamida hal qilib bo'lmaydi.

Binobarin, baholash tizimi ta'lim sifatini ta'minlash modelining tubdan zarur elementiga aylanadi [1]. **Interfaol multimedia** vazifalari ham nazariy, ham amaliy yo'nalishga ega va animatsion rejimda virtual tajriba shaklida amalga oshiriladi. Zamonaviy jamiyat kompyuter tarmoqlarini jadal joriy etish va axborot ehtiyojlarini qondirish uchun global Internet resurslaridan ommaviy foydalanish bilan tavsiflanadi. Ushbu holat ta'lim tizimiga bitiruvchilarning zamonaviy axborot resurslaridan foydalanishga tayyorligini shakllantirish vazifasini qo'yadi. Zamonaviy o'qituvchining kasbiy tayyorgarligi darajasi, shuningdek, uning kasbiy faoliyatida telekommunikatsiya texnologiyalarining yutuqlaridan qanchalik mohirona foydalanishi bilan belgilanadi. Ta'limda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llashning eng muhim yo'nalishlaridan biri bu kompyuter texnologiyalarining multimedia imkoniyatlaridan foydalanishdir. Umumiy qabul qilingan ma'noda multimedia (ingliz tilidan tarjima qilingan: multi-ko'p, media-axborot vositasi) - bu bir vaqtning o'zida turli xil ma'lumotlardan foydalanishga imkon beradigan texnik vositalar: matn, nutq, musiqa, multfilm va video filmlar. Ensiklopediyada quyidagi ta'rif berilgan: multimedia-bu ma'lumotni tovush va vizual shaklda qayta ishlashni amalga oshiradigan dasturiy-apparat vositalari majmui. Multimedia mahalliy, mintaqaviy va global tarmoqlar orqali audio, ma'lumotlar va tasvirlarni uzatish uchun mo'ljallangan (masalan, shaxsiy videokonferentsiyalar uchun). Multimedia o'quv vositalaridan foydalanish ko'rinishni oshirish va ma'lumotni o'zlashtirishning mantiqiy va majoziy usullarini birlashtirish orqali

Published: 10.11.2023

Cite this article: Jalolova Gulyora Jo'raqo'zil qizi, Isroiova Sanobarxon Mamedjanovna (2023). Interaktiv multimedia test topshiriqlari malakali mutaxassisni tayyorlash sifatini baholash vositasi sifatida. Emro Science and Education, 1(1). https://doi.org/10.5281/zenodo.24319498

© 2023 The Author(s). Published by Emro Science and Education. This is an open access article.

o'quv jarayonini faollashtirishga imkon beradi. Multimedia texnologiyalarining interaktivligi shaxsga yo'naltirilgan ta'lim modellarini amalga oshirish uchun keng imkoniyatlarni taqdim etadi.

Buning sababi shundaki, iqtisodiyotdagi o'zgarishlar jamiyat tomonidan mutaxassislarni tayyorlash sifatiga qo'yiladigan yangi ijtimoiy buyurtmaning shakllanishiga ta'sir qiladi. Quyidagi fazilatlar birinchi o'ringa chiqadi:

* o'zgaruvchan iqtisodiy sharoitlarda tez moslashish qobiliyati;

* davom etayotgan jarayonlarda yaxshi harakat qilish;

* turli ijtimoiy-madaniy guruhlarga mansub boshqa odamlar bilan hamkorlikda ishlash qobiliyati;

* odamlar bilan muloqot qilish qobiliyati;

* tanqidiy fikrlash va mustaqil qaror qabul qilish qobiliyati va boshqalar.. Va, shubhasiz, yangi axborot texnologiyalaridan foydalangan holda chet tilini o'qitish ushbu fazilatlarni amalga oshirishga yordam beradi. Bundan tashqari, kommunikativ kompetentsiyani shakllantirishda etarli darajada madaniyatlararo muloqotni, rivojlantirish kerak. Bunga jamiyatning zarur ijtimoiy-madaniy xususiyatlarini modellashtirishi mumkin bo'lgan multimedia axborot makoniga sho'ng'ish yordam berishi mumkin. Chet tilini o'rganish fikrlash, his-tuyg'ular va shaxsiyatning boshqa sohalarini rivojlantirish bilan bog'liq. So'nggi yillarda chet tillarini o'qitish bo'yicha uslubiy adabiyotlarda chet tilini o'rganayotganda talaba shaxsining motivatsion va hissiy sohalarini kiritish muhimligi va zarurligi ta'kidlangan. Multimedia, o'z navbatida, kognitiv jarayonga shaxsning ushbu sohalarini kiritishni iloji boricha rag'batlantiradi. Multimediyadan foydalanish chet tilini o'qitishda alohida ahamiyatga ega, chunki tilni sun'iy sharoitda, ya'ni u gapiriladigan muhitdan tashqarida o'zlashtirish o'rganilayotgan tilda muloqotni rag'batlantiradigan xayoliy vaziyatlarni yaratishni talab qiladi va tasavvurning rivojlanishi bilan bog'liq. Chet tilini o'rganishda mustaqil ishlarni tashkil etish muammosi ayniqsa muhimdir. Bundan tashqari, hozirgi vaqtda talabalarning ko'pchiligida, yuqorida aytib o'tilganidek, kommunikativ til kompetentsiyalarini rivojlantirish vazifasi qo'yilgan, bu esa mustaqil ishlarni tashkil etishga yondashuvni o'zgartirishni talab qiladi. Mustaqil ishning samarasini faqat o'quv jarayonida tashkil etilgan va amalga oshirilgan taqdirda, ta'limning barcha bosqichlarini qamrab oladigan yaxlit tizim sifatida olish mumkin. Hozirgi bosqichda bunday tizim kompyuter ma'lumotlarini qo'llab-quvvatlashni o'z ichiga olishi kerak.

Ta'lim, tarbiya va rivojlanishning turli shakllarini amalga oshiradigan yuqori samarali-bu kompyuter texnologiyalaridan dizayn texnikasi bilan birgalikda foydalanish. Darsning bir yoki bir nechta bosqichlarida kompyuter texnologiyalaridan foydalanish sizga qiziqarli ijodiy shaklda dars muammolarini samarali hal qilish, o'quv, kommunikativ, kognitiv faoliyatni amalga oshirish imkonini beradi. Loyiha metodologiyasi bilan birgalikda axborot texnologiyalaridan foydalanish talabalarga bilim, ko'nikma va ko'nikmalarni amalda qo'llash imkonini beradi, tadqiqot va kognitiv faoliyatni tashkil etish shakllaridan biri bo'lib, kooperativ faoliyatni muvaffaqiyatli amalga oshiradi va chet tilini o'rganish

motivatsiyasini oshiradi. Bunday ishning diqqat markazida talabaning o'zi o'z fikrini erkin ifoda etish imkoniyatiga ega. Talabalar chet tilini bilish uchun amaliy foydalanishni topadilar. O'qituvchi uchun ushbu usul turli xil mavzularda, o'qitishning turli bosqichlarida, turli yoshdagi o'quvchilar bilan ishlashni tashkil qilish uchun cheksiz faoliyat sohasini ochadi.

Darsda kompyuter texnologiyalaridan foydalanishning maqsadlari, vazifalari va imkoniyatlarini aniqlashda o'qituvchi, avvalambor, quyidagi asosiy pozitsiyalarni yodda tutishi mumkin:

* o'quvchilarning aqliy va jismoniy salomatligini saqlash;

* talabalarda boshlang'ich foydalanuvchi ko'nikmalarini shakllantirish;

* talabalarga chet tilini o'rganish uchun maxsus va malakali ravishda yaratilgan amaliy kompyuter dasturlari asosida o'quv materiallarini o'zlashtirishda yordam berish.

Multimedia vositalaridan foydalanish bizga chet tillarini individual sur'atlarda o'rganishni ta'minlash, talabaning mustaqilligi va javobgarligini oshirish, uning qiziqishlari va maqsadlariga muvofiq ta'limni qurish, o'quv jarayoniga madaniyatlararo tarkibiy qismni kiritish imkonini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati.

1. Akimova M. K. talabaning individualligi va individual yondashuvi - M.: bilim, 2002. 56 s.

2. Ta'limga qiziqishni shakllantirishning dolzarb masalalari / Ed. M.: Ma'rifat, 1984. 176 s.

3. Alekseev, ya'ni. - ingliz tilidagi interaktiv multimedia o'quv dasturlari va ulardan texnik universitetda foydalanish imkoniyatlari. // Informatika va ta'lim 2006. №12-94-97 betlar.

4. Andreev, V. I.-Pedagogika: ijodiy o'zini rivojlantirish uchun o'quv kursi. 3-nashr. // V. I. Andreyev. Qozon: innovatsion texnologiyalar markazi, 2003. 608s.

5. Ariyan M. A. o'quvchilarga heterojen tarkibga ega bo'lgan sinflarda chet tillarini shaxsga yo'naltirilgan yondashuv va o'qitish // maktabda chet tillari. - 2007. - № 1. 3-11 betlar.

6. Vitin J. L. chet tillarni o'qitish va o'rganishning zamonaviy usullari. - - Qarang:: 1997. 120 s.